

Synbarhet och reflexer

Avsedd för:
årskurs F-1

Kopplat till ämne/kursplan:

Samhällsorienterande ämnen

"Mentala kartor, till exempel över närområdet, skolvägar eller andra platser som är betydelsefulla för eleven."

Idrott och hälsa

"Att orientera sig i närmiljön och enkla kartors uppbyggnad. Begrepp som beskriver läge, avstånd och riktning."

Många elever går mellan hem och skola under den tiden på dygnet då det är mörkt eller skymning ute. Att göra en utomhusaktivitet med eleverna för att demonstrera skillnaden mellan att använda reflexer eller ej ger både kunskap, glädje och motion.

Beskrivning av lektion:

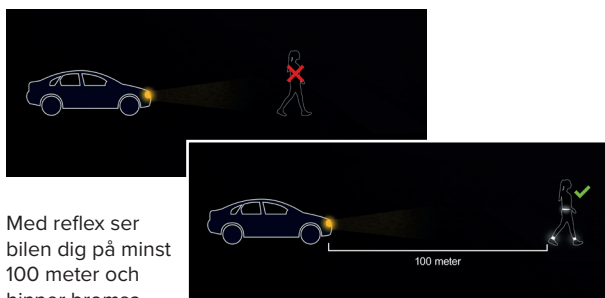
Förbered en bana i skolans närområde, välj om möjligt en väg där det finns säkra gångbanor som inte delas med cyklister. Rita ut banan på en karta.

Utefter banan sätter du ut ett antal saker med olika former, några som du fäster reflexer vid och några utan reflex. Man kan fästa självhäftande reflexband på föremål som t ex en stövel, en hockeyklubba och en galge och låta en nalle, en boll och en cykelhjälm vara utan reflex.

Börja titta på kartan i klassrummet för att tillsammans resonera om vart ni ska gå, hur långt det är, hur lång tid eleverna bedömer att det ska ta osv. Bor någon elev i närheten? Är vägen del av någons väg till skolan? Är vägen upplyst när det är mörkt ute? Finns det gångbanor? Delar man yta med cyklister? Tycker eleverna att det är en säker skolväg?

Dela upp eleverna i mindre grupper och ge varje grupp en ficklampa och papper/penna för dokumentation.

Med hjälp av ficklampor ska eleverna kunna identifiera vilka föremålen är. Det bör alltså vara ganska mörkt ute, så antingen börjar ni eller avslutar skoldagen med denna aktivitet. Eleverna dokumenterar, sammanställer och redovisar resultaten för varandra.

Med reflex ser bilen dig på minst 100 meter och hinner bromsa.

Tillbaka i klassrummet visar ni filmen Mörker och reflexer från UR.

Jesses väg till skolan går längs en mörk och trafikerad landsväg. Vi följer honom en vintermorgon när han körs om av timmerbilar och bussar i höga hastigheter. Vägen ska byggas om men det dröjer. Jesse och hans skolkompis Lovisa åker till Trafikverket i Luleå för att ta reda på vad som händer och varför det tar så lång tid att göra vägen säkrare. Det handlar också om att synas i mörker.

<https://urskola.se/Produkter/171741-Gatsmart-Morker-och-reflexer>

Diskutera i klassen.

- Hur mycket bättre syns man om man använder reflexer?
- Hur långt syns man?
- När behöver man en reflex?
- Vilka olika reflexer finns det? Vilka gillar eleverna bäst?
- Vilka behöver reflexer?

Kompletterande upplägg på kvällstid tillsammans med föräldrar:

Utgå även här ifrån en karta genom att rita ut vilken väg ni ska åka. Utefter banan ställer ni upp figurer eller föremål med eller utan reflexer. Varje familj kör sedan sträckan med sin bil och låter bilens lyktor lysa på föremålen. Frågan är vilka ser man och vilka inte? Hur tidigt ser man dem, med eller utan reflex? Eleverna dokumenterar, sammanställer och redovisar familjens resultat efteråt.

Denna aktivitet ger förstås ingen motion, men kan ändå vara givande och ett bra komplement då elever och föräldrar tillsammans tydligt inser vikten av att använda reflexer, bra lyktor på bilen och att sänka farten när det är mörkt.

För mer fakta och information om reflexer:
<https://ntf.se/konsumentupplysning/gaende/reflexer/>